

ДЕЛИЯН МАРИНОВ БАЩИ

chitanka.info

Часът беше точно 13:45 и звънецът удари в наполовина пълната класна стая. Звукът му беше придружен от превъзбудените и весели гласчета на учениците, дошли на последния за тази година учебен ден.

— Добре! 3-ти „б“ клас! — плесна с ръце учителката. — Ще се видим през септември, а дотогава — умната, и да си прочетете книгите от списъка.

— Добре, госпожо Макавеева! — изчуруликаха в хор хлапетата и занаставаха от чиновете си.

Класната стая беше огряна от топлите слънчеви лъчи на юни. Оранжевата светлина, пропускана от широките прозорци, къпеше в мекотата си.

Докато няколко от третокласничките бяха наобиколили облечената в дълга пола и с прибрана на кок коса, учителка, обсъждайки списъка с книги за лятото, друга група деца се беше скупчила в един от ъглите на стаята. Четирите момчета обсъждаха нещо толкова оживено, че гласчетата им наподобяваха жужене на пчелен кошер.

— Мен ще ме карат към града довечера — рече Стоянчо леко напрегнато.

— А пък ние с татко и мама утре ще тръгваме към Милано на екскурзия — обади се русолявият Тихомир.

— Е, приятели, значи имаме едва четири часа за игра — извиси се гласът на най-високото от децата — Самуил. То беше лидер на малката групичка.

Докато малчуганите говореха, стаята се беше опразнила. Освен четиримата; седнало на чина си, имаше и още едно хлапе, което беше забило нос в тетрадката, драскайки нещо вътре. Името му беше Захари.

Изведнъж хлапетата обърнаха глави към него.

— Зарко! Искаш ли да дойдеш с нас? — попита Самуил.

Момчето не го удостои с отговор. Високият тръгна към него.

— Ей! Извинявай, задето ти напълнихме раницата с конски фъшкии онзи ден. Беше шега! Ние наистина искаме да си играеш с нас.

Захари вдигна сините си очи от тетрадката и погледна съученика си. Изражението му беше каменно.

— Мислим да ходим при старата плевня. Ела! — обади се Петърчо, луничаво къдрокосо момче с едри бузи.

Захари въздъхна.

— Какво ще правим там? — попита с тихия си и плах глас.

— Ще ти покажем една от нашите игри — отвърна Самуил, вече на сантиметри от него. — Е, идваш ли?

— Добре — промълви Захари и се надигна, затваряйки тетрадката си. Преди кориците да се съберат, Самуил ясно видя десетките нарисувани черепчета, които вместо очни кухни имаха хиксчета...

Дамяново беше сравнително голямо село. Жителите му бяха достатъчно, че на територията му да функционира училище. Освен това в селото имаше лекар, местна полиция, няколко бакалии и странноприемници, разположени в различните махали. Повечето от мъжете и жените на средна възраст работеха в близкия град, най-вече заради големия завод там. За децата обаче целият свят се ограничаваше със селото. Когато имаха свободно време, обичаха да ходят до реката, да ритат топка на някое от игрищата, да играят на стражари и апаша по улиците или да изследват изоставени сгради. Една от тях беше старата плевня зад мандрата. От училище малчуганите се отправиха натам за последните игри, преди лятото да ги отведе в различни посоки извън селото.

Първо започнаха с гоненица, която премина в боричкане между по-активните от тях. Захари обаче като че ли се социализираше по-трудно. Макар да го бяха поканили, децата все още страняха от него, тъй като момчето не говореше с почти никого в училище, беше все умислен, мълчалив. Бележките му бяха слаби. Самият Захари беше пристигнал с майка си в селото наскоро, едва преди половин година, и никой в Дамяново не знаеше почти нищо за тях. Неуспели да приобщят момчето, съучениците му бяха започнали да му се подиграват и да го тормозят. И макар сега да го бяха поканили, децата знаеха, че това не е достатъчно, за да го накарат да се почувства един от тях.

Пристигнаха задъхани в двора пред старата плевня след час лудешки бяг. Сетне всички насядаха върху буйната трева. Наизвадиха

от раниците си вафли и пакетчета семки и се заговориха. Само Захари стоеше настрана, прегърнал колене и погледът му се рееше в нищото. Слънцето напичаше здраво, а околността, обрасла с високи треви, из които бяха нахвърляни боклуци, беше изпълнена с жуженето на пчели и песента на щурчета.

— Е, приятели! Сега ще играем на „бащи“! — рече на висок глас изправилият се Самуил и размаха юмрук. — За Зарко да поясня — в тази игра всеки показва какво прави баща му. Свитото в края на отъпканата полянка момче леко стъписано попита:

— Каква е целта на тази игра?

— Ами ще видиш! Сега ще покажа. Всички да затворят очи!

По сигнал децата послушаха командата на високото чернокосо момче. Някои дори поставиха ръце пред лицата си.

— Е, готово! — възкликна след малко Самуил.

Когато останалите отвориха очи, видяха съученика си, хванал в ръце дълга пръчка и застанал в бойна поза.

— Татко ми е войник! — изкрещя той и с подскоци се озова срещу Тихомир. — Той се бие с лошите на изток! Има над десет медала!

Другите деца закимаха усмихнати. Само Захари гледаше вяло.

— Аз съм следващият! — изкрещя Стоянчо и стана, избутвайки изправения си съученик.

Трябваша му няколко минути, за да се подготви. Сетне, когато беше готов, другите отвориха очи.

— Моят татко е пилот — крещеше детето, въртейки се в кръг с разперени ръце. — Той лети по целия свят!

Децата изкрещяха възторжено и се изправиха дружно, присъединявайки се към въртящото се хлапе.

Скоро всички без Захари се бяха увлекли в играта, всеки имитиращ родителя си. Постепенно се бяха преместили в самата плевня, увлечени в това да се катерят, да търчат, да подскачат, издавайки различни звуци като бибиткане, конско цвилене и какво ли още не. Срамежливото момче стоеше настрана и все още не се включваше в играта.

— Хей, ела при нас — подвикна му Самуил с широка усмивка.

— За какво съм ви? — попита Захари. — Та аз съм скучен.

— Не си! Хайде, ела да се забавляваме! — обади се Петърчо.

В същия момент другите хлапета прекъснаха забавата си и наобиколиха мрачното си другарче. Лицето на Захари беше бледо, а погледът — унил.

— Не... мога! — рече то срещу питащите им лица.

— Абе как така не можеш! Я идвай! — подкани го Самуил и понечи да го дръпне за ръката, но Захари се запъна.

— Оставете ме на мира! Не искам! — изкрещя момчето и очите му се напълниха със сълзи.

Самуил обаче не се трогна.

— Ти май си нещо сбъркан. Твой ред е да играеш — приближи се до Захари, стиснал юмруци.

— Искам да си ходя! Искам при мама — изхлипа Захари. Той заотстъпва, а децата, предвождани от Самуил, го последваха. Тялото на разплаканото дете се разтрепери.

— Пуснете ме! — изкрещя то, когато усети как гърбът му се опира в една от стените на плевнята.

— Няма къде да бягаш, пикльо. Дръж се като мъж! Знаеш ли баща ми какво прави с военнопленниците, а?

Ненадейно Самуил изстреля юмрука си към лицето му. Другите стояха застинали.

— Когато някой откаже да съдейства на татко, той прави така! — рече с груб тон високото момче и отново стовари пестника си. От удара носът на Захари започна да кърви.

— Моля те, искам просто да... — помоли малчуганът, но получи нов удар, този път в зъбите.

— Ще играеш! Чуваш ли? — изкрещя Самуил и започна да стоварва ритмично ударите си един след друг.

— Добре! — изкрещя след малко Захари.

Сетне децата заотстъпваха назад, за да направят място на съученика си. Лицата на всички, включително и на Самуил, бяха грейнали.

— Ето, виждате ли! Боят винаги помага. И изгражда характера! Така казва татко! А него така са го учили още в казармата! — изпъчи се гордо високото хлапе, доволно, че е успяло да накара Захари да играе.

Момчето се отдръпна към центъра на плевнята. Другите, наредени в полукръг, седнаха върху дървения под, покрит на места със сено, и впериха очи натам. Намираха се на не повече от десетина стъпки от него.

— Надявам се, няма да побегнеш — рече Самуил, слагайки ръце пред очите си. — Защото татко е добър и в преследването на бегълци. А ако знаеш тях как наказва...

— Моят татко също е гонил престъпници. Знаете ли вечер какви истории разказва от районното. Тръпки ще ви побият — обади се Тихомир.

— Не помня много баща си — започна да разказва Захари от центъра на плевнята. — Това, което ми е останало като спомен от него, е малко. Сега ще ви покажа.

Едно по едно децата затвориха очи и зачакаха.

Минаха няколко минути, в които се чуваха само стъпките на Захари и тук-там поскърцване на някоя изгнила дъска.

— Е, да отваряме ли? — попита нервно Самуил.

— Още не! Изчакайте! — чу се гласът на Захари, последван от шума на нещо обемисто, което изглежда той търкаляше.

Сетне минаха няколко секунди в тишина, а след тях се чу пак леко скърцане. Тогава децата чуха гласа на Захари:

— Сега!

Всички заедно отвориха очи и онемяха.

Техния съученик, същия, когото Самуил беше успял да разреве. Същото момче, което бяха принудили да играе с тях. Стоеше в центъра на плевнята, покачено върху дървена каца. Стойката му бе някак смирена, а ръцете — прибрани зад тялото. Малчуганите не бяха очаквали подобна гледка. Погледите на всички бяха приковани във врата на Захари, натикан в примка от въже, чийто край беше завързан за една от подпорните греди на плевнята.

— Последния път, когато видях татко, той направи ето това — с тези думи Захари изрита кацата и тя падна на пода с трясък.

— Не! — изкрещя Самуил, започнал да осъзнава какво се случва. Надигна се светкавично и се хвърли към висящото и гърчещо се тяло. Другите също скокнаха към Захари, но колкото и да се суетяха около него, не успяха да го свалят. Въжето, намерено някъде в плевнята, беше затегнато прекалено здраво.

Минути по-късно конвулсиите на безжизнения торс бяха стихнали, а децата стояха около него с изкривени в ужасени гримаси лица.

Все още напълно недоумяващи.

Току-що Захари се беше обесил пред тях. Сърцата им биеха ожесточено и с всеки удар те осъзнаваха все повече какво се бе случило. Всеки удар засилваше чувството за вина, което изпитваха не защото го бяха подтикнали към фаталната игра, а за всичкиятормоз, на който го бяха подложили досега. Вина, която щеше да ги преследва дълго. Може би до момента, в който щяха да пораснат и да се превърнат в същите бащи, на които подражаваха. Но дали щяха да са бащите, за които мечтаеха, или животът щеше да ги смачка и провеси на някоя скърцаща греда...

Кой знае?

Слънцето продължи да огрява запуснатата местност още няколко часа с безпристрастните си лъчи. Сетне прехвърли близкото било и отстъпи място на задаващата се нощ, която погълна в лепкавия си мрак старата плевня, прегърнала последните отчаяни мигове на една изгубена душа.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.